Stefan Hultberg, oljuráðgevi hjá landsstýrinum:

BP við risatilboði til Føroya

Bretska oljufelagið BP, sum hevur funnið eina ómetaliga stóra oljukeldu einans 14 fjórðingar frá føroyska markinum, bjóðar nú føroyingum samstarv.

Ístaðin fyri at gera ovurstórar íløgur í oljuterminalar í Havn ella aðrastaðni í Føroyum, kunnu føroyingar flyta møguliga olju úr undirgrundini beinleiðis um bretsku oljuinstallatiónirnar, sum tað nú verður farið at rigga til við nýggju oljukelduna í Hetlandsrennuni.

Hetta var eitt av hugskotunum hjá einum av ovastu stjórunum í BP, tá Stefan Hultberg, jarðfrøðingur hjá DGU og ráðgevi hjá landsstýrinum, vitjaði í Aberdeen og London í farnu viku.

Sosialurin hevur tosað við Stefan Hultberg, sum vísir á, at áhugin fyri føroysku undirgrundini er nógv vaksin, nú BP og Shell hava upplýst, at tey hava funnið stórar oljukeldur í Hetlandsrennuni.

Stefan Hultberg, sum er við í nevndini, landsstýrið hevur sett at arbeiða við oljuspurninginum, hevur júst verið á fundi við BP í Aberdeen. Har tosaði hann við stjóran í BP, sum hevur ein stóran part av Europa undir sær.

– Vit tosaðu um uppdaging teirra við føroyska markið og vóru samdir um, at tað var eingin strategiskur fyrimunur fyri BP at halda hetta loyniligt longur. Teir kundu einsvæl almannakunngera tað, sum øll longu vistu og gittu um.

Hetta gjørdi, at BP og Shell friggjadagin alment søgdu frá seinastu stóru oljuuppdagingini bretskumegin miðlinjuna millum Føroyar og Hetland.

Henda goymsla er upp á eina hálva milliard tunnur av olju, t.v.s. at her er talan um olju, sum til ber at fáa upp og selja.

70 mia. kr.

Tá tosað verður um goymslur av olju, so verður fyri tað fyrsta hugsað um, hvat veruliga finst í undirgrundini (Inplace reserves) og harnæst, hvat ber til at fáa upp (Recoverable reserves).

Talan er sostatt um tað, sum kann fáast upp og seljast og er søluvirði av tí millum 50-70 mia. kr.

Spurdur um hvat hetta vil siga fyri oljuvinnuna sum so, sigur Stefan Hultberg, at bara henda goymslan er tvær til tríggjar ferðir so stór sum størsta goymslan í Danmark.

Hann sigur víðari, at útrokningarnar eru bara grundaðar á eina ella tvær boringar í blokki 204/24. Nú hava BP og Shell so fingið loyvi til at bora víðari í fimm ymsum økjum nærhendis. Og víðari boringar har kunnu vísa, at goymslan er enn størri.

Stefan Hultberg sigur seg hava hoyrt, at talan er møguliga um eina goymslu upp á 1 mia. tunnur.

Áhugavert fyri Føroyar

– Eg meini, at hetta er ein sera áhugaverdur útviklingur eisini fyri føroyska økið. Hetta er fyrstu ferð, at ein oljugoymsla er funnin so nær miðlinjuni og sum útskil hevur beinleiðis áhuga fyri føroyska økið. Frammanundan eru funnar oljugoymslur í Clairøkinum og nakað av gassi longur norðuri.

Mín meting er tann, at áhugin fyri føroyska økinum, nú BP hevur latið kunngera tíðindini um oljugoymsluna, er tvífaldaður ella er vorðin nógvar ferðir størri.

Vit spurdu Stefan Hultberg, sum jú arbeiðir fyri føroyskum áhugamálum á DGU, hvussu hann fekk sannført BP um, at tað var best at almannakunngera oljuuppdagingarnar millum Hetland og Føroyar.

– Eg fekk teir at skilja, at tað nú var so mikið nógv gitting um hesa oljugoymsluna, at hetta kundi havt við sær spekulatión í BP-partabrøvum. Og tá BP vil hava stabilitet kring síni partabrævsvirði, helt eg eisini, at partaeigararnir høvdu rætt til at fáa rættar upplýsingar, og hetta tóku teir til eftirtektar.

Stefan Hultberg leggur afturat, at endamálið við hesum er sjálvsagt eisini at fáa økt um áhugan fyri føroyska økinum.

Vaksandi áhugi

Men hava hesar seinastu uppdagingarnar nakað við Føroyar at gera?

– Eg haldi tær hava ótrúliga nógv við Føroyar at gera, tí tær hava beinleiðis samband við møguleikan at finna olju og gass í føroyskum øki. Her hugsi eg bæði um tað vísindaliga í hesum men eisini tað meira kensluliga, hetta at tú hevur rokkið góð úrslit og hvat tað hevur at siga.

Stefan Hultberg heldur annars, at uppdagingarnar hjá BP og Shell í hesum økinum eru ein »kæmpesucces«. Tað hevur eisini sera stóra ávirkan á, hvussu stóru oljufeløgini nú fara at fylgja við tí føroyska økinum.

Hann sigur víðari, at tað, sum hevur so ómetaliga stóran týdning fyri Føroyar, er tann nógv vaksandi áhugin, sum allur oljuídnaðurin fer at vísa víðari gransking á føroyska økinum.

– Júst fyritreytin fyri at kunna fáa svar upp á, um tað finst olja í føroyskum øki er tann, at tað er so mikið av áhuga fyri føroysku undirgrundini, at tað er nakar, sum vil seta pengar upp á spæl fyri at leita eftir olju her.

Hvat vilja vit!

Eigur henda seinasta almannakunngerðingin av nýggju oljugoymslunum millum Hetland og Føroyar at fáa okkara myndugleikar til at framskunda gongdina?

– Tað er torført at siga. Tað er ein spurningur um, hvat Føroyar vilja. Um føroyingar so skjótt sum gjørligt ynskja, at víðari kanningar skulu byrja, so eigur ein ikki at spilla tíðina. Spurningurin er eisini um ein heldur vil taka tað stig fyri stig.

Men alt snýr seg um, hvat Føroya Landsstýri vil.

Tað er rættiliga avgerandi, hvørja ráðgeving landsstýrið fær. Nú ert tú ein av teirra ráðgevum. Hvat vilt tú ráðgeva teimum í hesum førinum?

– Eg haldi, at landsstýrið, eftir at vit hava gjørt okkara frágreiðing í strukturbólkinum, í juni eigur at taka eina avgerð um, hvat Føroyar í framtíðini vilja brúka undirgrundina til.

Um Føroyar ynskja, at víðari kanningar eftir olju og gassi skulu í gongd á føroyskum øki, so eigur ein eisini at hugsa um, hvussu ósemjan við bretar um markið skal verða loyst.

Hetta mál meti eg er tann størsta forðingin fyri at kunna fara í gongd við víðari kanningum.

Kollvelting

Stefan Hultberg dylur annars ikki fyri, at uppdagingin hjá BP og Shell við miðlinjumarkið er ein tann størsta kollveltingin í sambandi við eina møguliga komandi oljuvinnu við Føroyar higartil.

Hetta er tað, sum nú kann fáa vent gongdini so mikið, at størri møguleiki er fyri at fara í gongd við víðari kanningum við Føroyar.

Stefan Hultberg sigur, at tey feløgini, sum hugsast kunnu at vilja vísa føroyskum øki ans, eru tey somu feløgini, sum nú arbeiða bretsku megin markið. Tað er greitt, at hesi tora ikki – so leingi semja ikki er fingin um markið – at gera kanningar av tí partinum av økinum, sum bæði bretar og føroyingar kanna sær.

Hetta er ofta eisini tað, sum ger seg galdandi fyri tey feløgini, sum arbeiða við seismiskum kanningum. Hesi eru bundin av at skula selja upplýsingar sínar víðari til stóru oljufeløgini. Sum støðan sær út í løtuni, har spurningurin um markið enn er óloystur, verður tað trupult at fáa oljuídnaðin at gera íløgur í føroyskum øki.

Samstarv

Stefan Hultberg sigur annars, at stjórin í BP í samrøðunum teir høvdu í Aberdeen í farnu viku, skeyt upp at tosa um eitt samarbeiði í sambandi við møguliga olju- og gassframleiðslu við Føroyar.

Hann sigur, at BP fer nú at byggja framleiðslupallar á tí økinum, har teir hava funnið olju. Teir rokna við, at hesir eru klárir í 96 ella 97. Teir kunnu væl hugsað sær eitt samarbeiði, har ein

kann útflyta møguliga olju frá føroyskum øki via bretsku installatiónirnar

– Hetta er eitt risatilboð til Føroyar, tí tað merkir, at ein sleppur undan at gera sera stórar íløgur í eitt nú olju-terminalar í Havn ella hvar tað skuldi verið. So ein sleppur við hesum eisini undan vandanum at skaða umhvørvið.

Stefan Hultberg sigur víðari, at BP er hugað fyri at hoyra meira frá føroyingum um eitt slíkt hugskot, tí skal tað gerast veruleiki, so mugu teir eisini til at byggja sínar pallar ol. nettup við tí fyri eyga at kunna taka olju av føroyskum øki eisini.

– Hetta vísir so aftur, hvussu stóran týdning tað hevur fyri føroyingar at fáa greitt tann politiska partin, t.v.s. hvat ein vil og hvat verður endin á trætuni um markið.

Eg haldi landsstýrið eigur at viðgera hesar spurningar, og tað ivist eg heldur ikki í, at tað ger.

Helst somu løg

Men hvat heldur Stefan Hultberg so um møguleik-arnar fyri at jørðløgini føroysku megin eru tey somu sum tey, har bretar hava funnið olju.

– Eg haldi tað er rímulig orsøk til at halda, at jarð-frøðin inni á tí føroyska øk-inum líkist henni bretsku megin. Nettup tí haldi eg eisini, at uppdagingarnar eru so áhugaverdar fyri Føroyar. Ein kundi í veruleik-anum eins væl havt funnið slíka oljugoymslu í før-oyskum øki.

Munurin er so tann, at før-oysku megin er eisini ba-salt, og tað kann tí vera torførari at kanna undirgrund-ina her.

– Eg havi annars hoyrt fleiri jarðfrøðingar í olju-vinnuni siga, at tað er eingin orsøk til at halda annað enn at tað, sum finst á bretskum øki, ikki eisini finst før-oysku megin.

Stefan Hultberg kemur aftur til Føroya 22. mars. Tá skal hann greiða bygnaðar bólkinum frá teimum sam-ráðingum, hann hevur havt við umleið 50 oljufeløg.

Endamálið við hesum samráðingum var at vita, hvat oljuídnaðurin heldur um føroyska økið.

Stefan Hultberg, sum sjálvur hevur arbeitt hjá BP í sjey ár, heldur fyri, at hann, eftir at BP hevur funnið olju so nær Føroy-um, hevur góðar vónir um, at tað eisini finst olja á før-oyskum øki.

– Eg havi annars altíð hildið, at olja finst í før-oysku undirgrundi. Spurn-ingurin er bara, um vit kunnu finna hana og fara undir framleiðslu.

jan

Varastjórin í Mærs Olie og Gas:

Mærsk enn ongan áhuga fyri føroysku undirgrundini

Ein av stóru oljubori-pallunum hjá Mærsk

– Vit fylgja væl við í øllum tí, sum hendir, ikki bert við Føroyar, men allastaðni. Vit gera so okkara metingar út frá teimum upplýsingum, vit fáa. Enn er so einki komið fram, sum hevur fingið okkum at vísa føroysku undir-grundini serligan ans, sigur varastjórin í »Mærsk Olie og Gas«, o Wilfang, í samrøðu við Tíðindablaðið Sosial-in.

Danska oljufyritøkan fer neyvan at vísa Føroyum størri áhuga fyrr enn tað fyriliggja meira ítøkiligar og áhugaverdar upplýsingar. Bo Wilfang

– Vit fylgja øllum tí, sum hendir í økinum millum Føroyar og Hetland, og vit gera so okkara egnu met-ingar um tað, vit fáa at vita.

Út frá teimum upplýsing-um, sum vit hava sæð higar-til, hava vit enn onga áhuga fyri føroysku undirgrund-ini.

– Men tær oljukeldurnar, sum nýliga eru funnar við føroyska markið, hava tær ikki økt um tykkara áhuga fyri føroysku undirgrund-ini?

– Vit meta gjølla um tær upplýsingar, sum koma fram, og okkara niðurstøða í dag er tann, at »Mærsk Olie og Gas« ongan áhuga hevur í løtuni at fara inn at arbeiða í føroysku undir-grundini.

– Men hvat skal henda fyri at Mærsk Olie og Gas fer at vísa føroysku undir-grundini áhuga?

– Tað veit eg ikki. Men eitt svar kann vera, at vit ynskja betri og meira ítøki-liga og meira hugaligar upplýsingar.

– Merkir tað, at tit fara at vísa føroysku undirgrund-ini størri ans, tá tað fyri-liggja meira ítøkiligir upp-lýsingar um olju í undir-grundini?

– Nei. Tá fara vit fyrst at meta um støðuna, um hetta er nakað, sum vit eiga at fylgja upp.

Meta um øll øki

Uppá fyrispurning um tað hevur størri áhuga fyri eina danska fyritøku sum Mærsk Olie og Gas, tá talan er um ein part av ríkinum, sum her talan er um, enn um tað var okkurt annað øki, sigur Bo Wilfang, at teir gera sær sínar metingar av øllum økjum »nøkternt og objek-tivt«. Og tað gera vit eisini, tá tað snýr seg um Føroyar.

– Tað hevur verið skrivað í føroyskum bløðum, at Mærsk-fyritøkan hevur gjørt kanningar í føroysk-um øki. Er tað rætt?

Tað meini eg ikki vit hava gjørt.

Bo Wilfang sigur víðari, at teir í dag als ongan áhuga hava fyri øllum økinum millum Hetland og Føroyar sum her er talan um.

– Men hava tit í Mærsk viðgjørt føroyska økið sum eitt møguligt framtíðar áhugaøki fyri tykkara virk-semi?

Umráðið kring Føroyar verður eins og so mong onnur øki kring heimin tikið við í tær metingar, sum vit gera okkum.

– Tað verður nógv tosað um at gera seismiskar kanningar og seinni íløgu-boringar við Føroyar. Hevur Mærsk Olie og Gas eins góðar møguleikar at fara undir kanningar á før-oyskum øki, sum eitt nú BP og Shell?

Tað hava vit so avgjørt.

Bo Wilfang er vitandi um at føroyingar herfyri gjørdu eina avtalu við donsku stjórnina um at yvirtaka rættin til møguligt ræstin í undirgrundini. Hann sigur at henda avgerðin hevur einki broytt í virksemunum og ætlanunum hjá Mærsk Olie og Gas.

jan

Mærsk stendur fyri stórum oljuvirksemi í Norð-sjónum, men enn er einki, sum hevur fingið hesa stóru oljufyritøkuna at seta kós móti føroysku undirgrundini